

poukázáno k tomu, že, i kdyby byl soud spatřoval v jednání obžalovaných trestný čin dle druhé alternativy §u 83 tr. zák., což vzhledem k tomu, že stěžovatelé vnikli do kanceláře vrchního správce K-a, rovněž nebylo by neoprávněno, i psychické násilí, jím zjištěné, musilo by býti uznáno za postačitelé, ježto zákon mluví o násilí na osobě vůbec, aniž by mezi povahou násilí rozlišoval; ostatně jest nad vší pochybnost zjištěno i násilí na jmění a statku, kdyžtž obžalovaní bez všelikého oprávnění svémocně zabrali hned celý statek jménem revolučního výboru pro republiku. Ve směru tom stačí pak pro pouhé vniknutí — a více zákon v druhé větě §u 83 tr. zák. nevyžaduje — pouhý vstup do kanceláře proti výslovně projevené nebo domnělé vůli oprávněného, což rozsudek zcela přesně zjišťuje. Než ani s hlediska první věty §u 83 tr. zák. nelze uznati zjištění násilného vpádu chledně stěžovatelů právně pochybeným, ježto násilnost vpádu nevyžaduje, aby stal se za skutečného přemožení překážek fysickou námahou. Vpád jest i tenkráté násilným, když se stal s takovou fysickou přemocí, že napadený vůbec na úspěšný odpor nemůže pomýšletí a nic jiného mu nezbývá, než aby se podrobil vůli vpadnuvších a jejich fysické moci ustoupil. To pak rozsudek v tomto případě zjistil. Nejedná se proto, jak zmáteční stížnost dovozuje, o pouhé civilně-právní rušení držby a nemůže na správnosti právního stanoviska rozsudku ničeho změnití okolnost, že snad jiné případy za jiných okolností jinak byly posuzovány.

Čís. 487.

»Vrchnostenskými osobami« ve smyslu §u 70 tr. zák. jsou veřejné orgány, určené dle svého služebního postavení přímo pro péči o zachování veřejného pokoje a řádu.

(Rozh. ze dne 20. června 1921, Kr II 245/21.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmáteční stížnosti obžalovaných do rozsudku zemského trestního soudu v Brně, jako soudu výjimečného ze dne 17. února 1921, pokud jím byli stěžovatelé uznáni vinnými zločinem vzbouření dle §§ 68 a 69 tr. zák. potud, pokud byl jim trest vyměřen podle §u 70 tr. zák., rozsudek ve výroku o trestu zrušil a vyměřil obžalovaným trest dle druhé sazby §u 71 tr. zák.

D ů v o d y:

Odůvodněna jest zmáteční stížnost, pokud, dovolávajíc se zmatku §u 281 čís. 11 tr. ř., dovozuje, že rozsudek překročil zákon, když za podklad výměry trestu obžalovaných vzal prvou sazbu §u 70 tr. zák. a ne druhou sazbu §u 71 tr. zák. Soud vidí předpoklad použití trestní sazby §u 70 tr. zák. v osobním zakročení přednosta R., jenž chtěl odjezd vlaku prosaditi a za tím účelem dav uklidniti. Nelze ovšem přisvědčiti názoru zmáteční stížnosti, že by vzhledem k doslovu zákona nestačilo zakročení jedné osoby vrchnostenské, nýbrž že by bylo třeba zakročení několika takových osob, ježto zákon v §u 70 tr. zák. zřejmě jako i na jiných mí-

stech, ku př. v §§ 85 b), 333 tr. zák. užívá množného čísla jen vzhledem k možné mnohosti případů a jako označení druhového. Než, mluvili zákon o setrvání v odporu proti osobám vrchnostenským ve spojení se strážemi, k utišení nepokoje přicházejícími, a činili na tom závislým stupňování trestnosti při zločinu, jenž již záleží v tom, že se vrchnosti odpor činí, pak nelze ustanovení Šu 70 tr. zák. první věty rozuměti jinak, než že těmito osobami vrchnostenskými, kladenými na roveň strážím, jsou míněny veřejné orgány, určené dle svého služebního postavení přímo pro péči o zachování veřejného pokoje a řádu, tedy orgány politické správy, policie, četnictva a pod. Nasvědčuje tomu též předpis Šu 73 tr. zák. o zločinu vzbouření, jenž tvoří nejvyšší stupeň násilného odporu proti vrchnosti a činí skutkovou podstatu závislou na skutečnosti, že ku zjednání pokoje a pořádku bylo třeba užiti mimořádné moci. Všechny tyto úvahy vedou k této stupnici: pozdvižení proti vrchnosti ve smyslu druhého odstavce Šu 68 tr. zák., samo o sobě trestné dle sazeb Šu 71 tr. zák., pozdvižení, v němž setrváno i při zakročení řádné moci, povoláné ku zjednání pokoje a pořádku, trestné dle vyšších sazeb Šu 70 tr. zák.; pozdvižení kvalifikované dle Šu 73 tr. zák., k jehož utišení bylo třeba použití moci mimořádné — zločin vzbouření. V tomto případě přichází ještě v úvahu, že přednosta R. byl právě ta vrchnost, proti jejíž nařízení násilný odpor směřoval a že osobně zakročil právě jen, by výkon svého nařízení prosadil, takže násilný odpor davu vždy vlastně, z počátku nepřímou, pak přímo proti němu směřoval, a že vůbec nijak vůči davu neprojevil, že by byl přišel za účelem utišení nepokoje, takže nebylo tu podkladu pro zjištění, že by obžalovaní subjektivně ku vědomí této, trestnost zvyšující okolnosti byli dospěli. Nalézací soud skutečně tedy porušil zákon, když trest vyměřil dle Šu 70 a ne dle Šu 71 tr. zák.

Čís. 488.

Pochybnosti co do materiální oprávněnosti úředního výkonu neosvobozují od zodpovědnosti ve smyslu Šu 81 tr. zák.

Ku pohrůzce ve smyslu Šu 81 tr. zák. se vyžaduje, by byla s to vzbuditi obavu, že pachatel vykoná hned to, čím hrozil.

Klacek jest zbraní ve smyslu Šu 82 tr. zák.

(Rozh. ze dne 23. června 1921, Kr I 884/20.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku krajského soudu v Táboře ze dne 26. října 1920, jímž byl stěžovatel uznán vinným zločinem veřejného násilí dle Šu 81 tr. zák.

Důvody:

S hlediska důvodu zmatečnosti čís. 9 a) Šu 281 tr. ř. namítá zmateční stížnost, že výkupní komise nebyla oprávněna předsevzítí dotyčný úkon, tak že tu nešlo o úkon úřední. Komise směla prý jen odvéztí naměřenou již pšenici přes odpor deputátníků ve dvoře se nalézajících, neměla